

Pro Varkaus -hanke

Malti-

**Ryhmämuotoinen tarkkaavuuden,
toiminnanohjaamisen ja
käyttäytymisen harjoittelumenetelmä**

Mika Paananen, PsL

neuropsykologian erikoispsykologi

Mikä, mitä ja miksi

- Levoton lapsi
- Ei keskity
- Keskittyy tilanteen kannalta epäolennaiseen
- ”Unelmointi”
- Tehtävät tekemättä
- Hommat ei etene
- ...

Mikä, mitä ja miksi

- Määrittelyjä ongelmille
 - Keskittymättömyys
 - Tarkkaavuuden ylläpitämisen vaikeus
 - Ponnistelun vaikeudet
 - Toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen ongelmat

Mikä, mitä ja miksi

- Seurauksia:
 - Negatiiviset vuorovaikutuskehät
 - Lähikasvattajien turhautuminen
 - Työskentelytaidot voivat kehittyä hitaammin tai puutteellisesti (ei kaikilla)
 - Oppiminen tai oppimistulokset voivat olla heikommät kuin potentiaali (ei kaikilla)

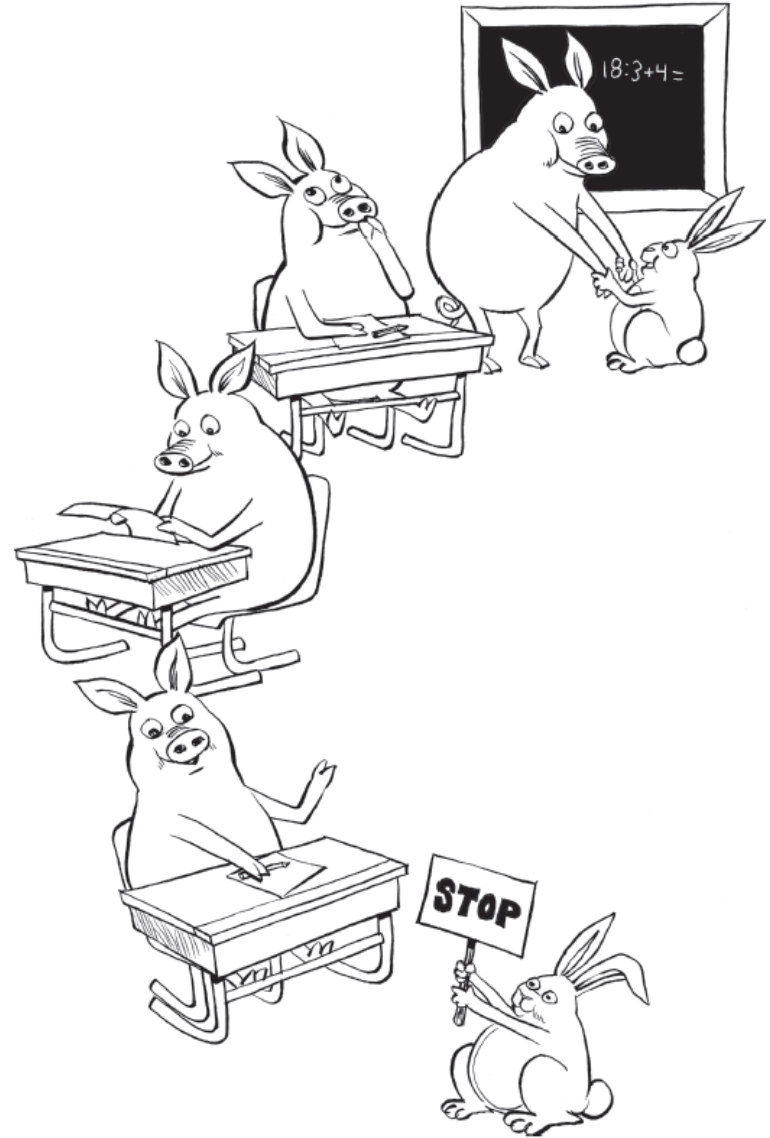
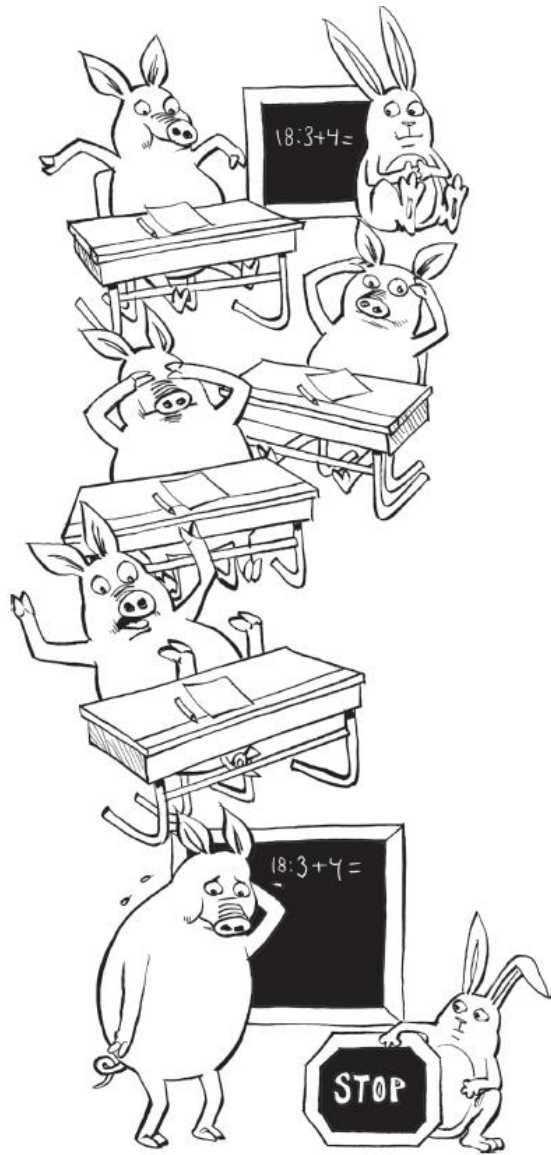
Harjoittelu / taitojen kehittäminen

- Mitä voisi harjoitella?
- Voiko taitoja oppia?
- Onko sillä vaikutusta?

- Harjoittelu auttaa
- Vaikeita taitoja voidaan oppia
- Toimintamalleja voidaan opettaa

Maltti-interventio

- 8-11 –vuotiaille ((1.) 2.-5. luokkalaisille)
- 4-5 (6) lasta ja 2 ohjaajaa
- Kokoon tuu kerran viikossa
- Kesto 20 viikkoa (voi olla enemmän)
 - Ensimmäinen tapaaminen lasten kysely
- Tapaamiskerta 1 t 15 min tai 1 t 30 min
- Käsikirja

- Mitä työskentelytilanteet vaativat
 - ”Läsnäolemista” fyysisesti => impulssikontrolli
 - ”Läsnäolemista henkisesti” => tarkkaavuutta
 - Suorituspyrkimystä => ponnistelua ja tehtävän loppuunsaorittamista

Vaikuttaminen taitoihin ja toimintoihin, kun tarkkaavuusongelmia

- Ympäristön ja toiminnan muokkaus
 - Vireys, ärsykkeet ja struktuuri
 - Ohjaavan aikuisen toimintatavat
 - Tarkkaavuuden kohteen hallinta
- Toiminnanohjaamisen kehittäminen / harjoittelu
 - Tarkkaavuuden taitojen harjoittelu
 - Strategiat, kielellinen ohjaus ja mallittaminen
- Palaute

Toteutus hankkeessa

Koulutus

- Opettajien ja (koulutoimintaa tukevan) sosiaali- ja terveystalvelujen henkilöstön koulutus
 - Laaja ryhmä
 - Kaksi koulutuspäivää
 - Toteuttaja ryhmä (ryhmien vetäjät)
 - Neljä koulutuspäivää

Ryhmät lukuvuosi 2014-2015

- Kolme ryhmää alakouluissa

Toteutus hankkeessa

- Ryhmät toteutettu aiotusti
 - 20 tapaamista
 - Ei oppilaiden poistumisia

Tuloksia ja kokemuksia

- Lasten kokemus toiminnasta
 - Kokemus myönteisestä palautteesta
 - Johdonmukaisuus ohjaajan toiminnassa
 - Harjoitellut asiat perusteltu
- Opettajien kyselyvastaukset
(Keskittymiskysely, Klenberg, 2010)
 - Viitteitä myönteisestä muutoksesta tarkkaavuuden ja toiminnanohjaamisen taidoissa

Jatkossa

- Työmalli
 - Kehittää (oppilaiden, joilla työskentelytaidot vaativat erityistä huomiota) lasten työskentelytaitoja
 - Jatkossa työkalu, jolla vastataan tarpeeseen
 - Jatkuvuus
 - Toive ja tavoite:
 - Voidaan estää ongelmien kasautuminen ja paheneminen
 - Oppimisen edellytysten esille tuleminen